

IHMISOIKEUSKESKUS
MÄNNISKORÄTTSCENTRET
HUMAN RIGHTS CENTRE

MÄNNISKORÄTTSCENTRET

Verksamhetsplan 2023

MÄNNISKORÄTTSCENTRET VERKSAMHETSPLAN 2023

**Godkänd vid människorättsdelegationens möte
12.12.2022**

Inledning	4
Huvudlinjerna för Människorättscentrets verksamhet	5
1. Uppföljning och främjande av efterlevnaden av de grundläggande och mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen	5
Läget gällande de grundläggande och mänskliga rättigheterna i Finland	5
Uppföljning och främjande av genomförandet av människorättskonventioner och rättsstatsprincipen	6
Utbildning i mänskliga rättigheter samt främjande av utbildning och forskning	7
2. Kommunikation och påverkansarbete - ett sätt att främja de mänskliga rättigheterna	8
3. Rättigheter för äldre, personer med funktionsnedsättning och andra grupper som löper risk för sårbarhet	9
Stärkande av det rättsliga perspektivet	9
Stärkande av delaktigheten	9
Uppföljning och stärkande av kunskapsunderlaget för forskning om funktionsnedsättningar och äldre personers rättigheter	10
Uppföljning och främjande av efterlevnaden av skyldigheterna enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och av utvecklingen i fråga om den internationella regleringen gällande äldre	10
4. Program för unga experter	11
5. Människorättsdelegationens verksamhet och övrigt samarbete	12
6. Deltagande i internationellt och europeiskt samarbete	13

Inledning

Verksamhetsmiljön

I Människorättscentrets verksamhets- och ekonomiplan för 2023–2026 beskrivs hur verksamhetsmiljön förändras samt hur centrets verksamhet och tyngdpunkter utvecklas.

Vad gäller förändringen i verksamhetsmiljön lyfts särskilt fram effekterna av den snabba tekniska utvecklingen, utmaningarna för de grundläggande och mänskliga rättigheterna och rättsstaten i Europa och följderna av covid-19-pandemin. En ny faktor som har beskrivits är den betydande förändringen i säkerhetsmiljön.

I februari 2022 förändrades den europeiska säkerhetsmiljön snabbt och dramatiskt efter Rysslands invasion av Ukraina. På våren ansökte Finland och Sverige samtidigt om medlemskap i Nato. Säkerheten och beredskapen inför kriser är i denna situation starkt synlig i all myndighetsverksamhet och i den politiska debatten. Även aktörer inom de grundläggande och mänskliga rättigheterna måste i allt högre grad beakta säkerhetsfrågor och deras konsekvenser för de mänskliga rättigheterna. Framförhållning och beredskap måste beaktas i människorätts- och rättsstatsfrågor.

Samhällets resiliens måste stärkas på alla sätt, och där spelar självständiga och oberoende människorättsmyndigheter och det civila samhället en viktig roll. Tryggandet av de mänskliga rättigheterna är en del av den övergripande säkerheten. I exceptionella situationer kan de grundläggande och mänskliga rättigheterna under vissa förutsättningar begränsas eller frångås. Det finns dock också absoluta mänskliga rättigheter som man inte under några som helst omständigheter får avvika från, inte ens med hänvisning till den nationella säkerheten.

Ett oberoende och effektivt rättsväsende och god förvaltning är garantier för rättsstaten och ett tryggt samhälle. Utöver dessa behövs självständiga och oberoende aktörer som arbetar för de grundläggande och mänskliga rättigheterna och som har tydliga befogenheter och är så tillgängliga som möjligt.

Människorättscentret

Människorättscentrets budget för 2023 är 1 072 000 euro, av vilka 851 000 euro består av löneutgifter och 221 000 euro av verksamhetsutgifter. I budgeten för 2023 ingår ett anslag för löneutgifter för att inrätta en ny ordinarie tjänst. Tjänsten inriktas på kommunikation och rekryteringen inleds genast i början av året. När det gäller verksamhetsutgifter är expertundersökningstjänster, arvoden till utomstående samt rese-, översättnings- och tolktjänster de största kostnadsposterna.

Människorättscentret har 2023 tio årsverken, varav åtta är ordinarie tjänster (direktören, fem sakkunniga och en administrativ assistent) samt två tidsbundna tjänsteförhållanden som yngre sakkunnig. Dessutom kan man i samband med projekt vid behov anställa sakkunniga för tidsbundna tjänsteförhållanden eller för ett uppdrag.

Människorättscentret är administrativt en del av riksdagens justitieombudsmans kansli, men är funktionellt självständigt och oberoende. Människorättscentrets lokaler ligger i riksdagens C- och D-hus. I lokalerna finns arbetsstationer för nio personer. Människorättscentret får lokaler, utrustning och en del av tjänsterna från riksdagens kansli och riksdagens justitieombudsmans kansli.

Huvudlinjerna för Människorättscentrets verksamhet

1. Uppföljning och främjande av efterlevnaden av de grundläggande och mänskliga rättigheterna och rättsstatsprincipen

Läget gällande de grundläggande och mänskliga rättigheterna i Finland

Människorättscentret utvecklar och upprätthåller ett eget uppdaterat underlag för uppföljningsinformation om situationen gällande de grundläggande och mänskliga rättigheterna och rättsstaten i Finland i allmänhet och i synnerhet när det gäller rättigheter för personer med funktionsnedsättning och andra teman som valts som prioriterade områden. I arbetet används ett eget uppföljningsverktyg (LEMPI). Uppföljningen utförs av alla människorättsexperter vid centret enligt en överenskommen arbetsfördelning. Uppföljningsteamet koordinerar uppföljningen och rapporteringen.

Utifrån den information som samlats in bedöms tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna i Finland och man strävar efter att främja tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna på olika sätt. Uppföljningsinformationen utnyttjas i årsrapporten, i rapporter till internationella fördragsövervakningsorgan, i utlåtanden och som bakgrundsmaterial i annat arbete.

Människorättscentret följer nya och växande teman som berör de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Förutom människorättseffekterna av klimatförändringen, digitaliseringen och artificiell intelligens fäster man allt större uppmärksamhet vid aktuella människorättsfrågor som anknuter till säkerhet. I dessa frågor samarbetar man med andra nationella aktörer,

även internationellt med bland annat EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA). De skyldigheter och möjligheter som Nato-medlemskapet och medlemskapsprocessen medför och deras inverkan på Finlands människorättspolitik tas med i granskningen.

Människorättscentret gör egna utredningar om aktuella och viktiga ämnen:

- I början av 2023 publiceras en utredning om rättspraxis gällande kringgående av inresebestämmelserna. Målet med utredningen är att bidra till att man i reformen av utlänningslagen på ett heltäckande sätt beaktar de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt rättsstatsprincipen.
- I april publiceras en utredning om prognostisering och resiliens vad gäller mänskliga rättigheter. I utredningen utnyttjas såväl Människorättscentrets som Människorättscentrets människorättsdelegations och utomstående experters kompetens.
- I slutet av året färdigställs en utredning om klimatförändringens konsekvenser för de mänskliga rättigheterna.

Uppföljning och främjande av genomförandet av människorättskonventioner och rättsstatsprincipen

Människorättscentret delar information om de internationella människorättskonventionerna och avtalen och mekanismerna i fråga om rättsstaten, liksom även om övervakningsorganens allmänna kommentarer och om sådana rekommendationer och avgöranden av klagomål som gäller Finland. Människorättscentret utarbetar och uppdaterar sammanställningar av rekommendationer om olika teman och analyserar vilken inverkan rekommendationerna har i Finland. Till exempel görs redan en särskild granskning av flera avgöranden från Europeiska kommittén för sociala rättigheter. Utöver de olika kommittéerna följer Människorättscentret särskilt Europadomstolens avgöranden och verkställandet av dem.

Genomförandet av rekommendationer och avgöranden och deras genomslagskraft stärks genom att man fäster de nationella verkställande myndigheternas och de internationella övervakningsmyndigheternas uppmärksamhet vid problempunkter och väcker diskussion om dem bland politiska beslutsfattare.

Människorättscentret deltar aktivt i FN:s och Europarådets processer för periodisk rapportering samt informerar om de rekommendationer som Finland fått och utnyttjar dem i sitt uppföljningsarbete. Under 2023:

- meddelar regeringen i FN:s människorättsråds universella periodiska granskning (UPR) om godkännandet av de rekommendationer den fått 2022

- håller Människorättscentret ett anförande i samband med godkännandet av slutrapporten för Finlands UPR-granskning vid det 52:a sammanträdet av FN:s råd för mänskliga rättigheter
- inleds uppföljningen av genomförandet av de UPR-rekommendationer som Finland fått
- behandlas regeringens rapporter om genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter (CRC) och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD) i kommittéerna
- är också rapporteringsomgångarna för flera av Europarådets människorättskonventioner i ett aktivt skede.

Människorättscentret arbetar för att nationella och oberoende myndigheter för grundläggande och mänskliga rättigheter och medborgarorganisationer ska delta i den internationella periodiska rapporteringen så att man kan få ett mer heltäckande kunskapsunderlag än tidigare och därmed bättre riktade rekommendationer till Finland. Centret sprider information om tidtabeller för rapporteringen och förfaringsätt, utarbetar utbildningsmaterial om rapporterna och erbjuder riktad utbildning.

Utbildning i mänskliga rättigheter samt främjande av utbildning och forskning

Under 2023 utarbetas utbildningsmaterial om rättsmedel med hjälp av Människorättscentrets utredning om nationella aktörer inom grundläggande och mänskliga rättigheter (2022). Människorättscentrets föreläsningsserie uppdateras och en utbildning om urfolkens rättigheter publiceras. Utöver dessa görs en utbildningshelhet om uppföljning för att stödja självständiga och oberoende myndigheters och medborgarorganisationers uppföljningsarbete.

Människorättscentret fortsätter att samarbeta med forskningsinstitut och forskare som bedriver forskning om de grundläggande och mänskliga rättigheterna och rättsstaten. Centret medverkar bland annat i forskningsprojektens styr- och intressentgrupper, deltar i seminarier och samråd och utnyttjar forskningsresultaten i sin egen verksamhet samt förmedlar dem vidare till andra som behöver information. Människorättscentret innehar våren 2023 en expertroll i en utredning om finländska företags företagsansvar som genomförs av nätverket för företagsansvar FIBS och Rättvis handel.

2. Kommunikation och påverkansarbete - ett sätt att främja de mänskliga rättigheterna

Årets viktigaste påverkansarbete inriktas på det nya regeringsprogrammet så att de grundläggande och mänskliga rättigheterna beaktas på ett heltäckande sätt i det. En av de viktigaste aspekterna i påverkan av regeringsprogrammet är att inkludera rekommendationerna i Människorättscentrets utredning om aktörer inom grundläggande och mänskliga rättigheter (2022) i regeringsprogrammet och i synnerhet rekommendationerna med anknytning till att stärka Människorättscentret och Finlands nationella människorättsinstitution.

- Centrets kommunikation och påverkansarbete stärks genom att en kommunikationsexpert med fast anställning rekryteras till teamet för kommunikation och påverkansarbete.
- Processerna för kommunikation och påverkansarbete utvecklas och planeringen av kommunikationen och påverkansarbetet inkluderas i all verksamhet redan i det initiala skedet. Uppföljningen av kommunikationen och påverkansarbetet fortsätter att utvecklas i syfte att bedöma och främja effekterna av Människorättscentrets arbete.
- Personalens kommunikationsfärdigheter och kompetens utvecklas utifrån den kartläggning som gjordes 2022 genom att man ordnar bland annat utbildning i att framträda, en medieskola och en Dialogpaus-utbildning. Dialogerna om aktuella människorättsfrågor inleds med Dialogpaus-metoden.
- Uppmärksamhet fästs vid att kommunikationen ska vara lätt att ta till sig, tillgänglig och fysiskt tillgänglig för att olika målgrupper ska kunna nås i så hög grad som möjligt.
- En riktad kommunikation till unga utvecklas utifrån erfarenheterna från programmet för unga experter. Dessutom riktas kommunikationen bland annat till aktörer som ansvarar för säkerhet.
- Centrets läge utnyttjas genom att man erbjuder riksdagen information om aktuella frågor som gäller de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt ökar riksdagens medvetenhet om Människorättscentrets arbete och mänskliga rättigheter.

Evenemang som ordnas 2023:

- På våren ordnas en workshop för människorättsdelegationen med anknytning till utredningen om prognostisering och resiliens vad gäller mänskliga rättigheter.
- Människorättscentret ordnar Europarådets dag för mänskliga rättigheter tillsammans med Kommunförbundet, Åbo stad, Institutet för mänskliga rättigheter vid Åbo Akademi och utrikesministeriet den 4 maj 2023 i Åbo.
- I slutet av våren ordnas ett heldagsevenemang om mänskliga rättigheter för unga, under vilket man lyfter fram olika människorättsfrågor som intresserar unga.
- I juni ordnas tillsammans med Institutet för välfärdsrätt vid Östra Finlands universitet ett seminarium om forskning om människor i utsatt ställning och tillhörande forskningsmetoder som förbättrar delaktigheten.

3. Rättigheter för äldre, personer med funktionsnedsättning och andra grupper som löper risk för sårbarhet

Finlands nationella människorättsinstitution (Människorättscentret, dess människorättsdelegation och riksdagens justitieombudsman) ska i enlighet med respektive organs lagstadgade uppgifter främja, skydda och övervaka att FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning genomförs.

Under våren 2019 inledde Människorättscentret sitt arbete för att främja äldre personers rättigheter som ett separat prioriterat område. Dessutom följer centret tillgodoseendet av rättigheterna för andra grupper och människor som löper risk för sårbarhet. Hit hör bland annat psykiatriska patienter och barn inom barnskyddet.

Stärkande av det rättsliga perspektivet

- Man ökar medvetenheten om de grundläggande och mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och äldre personer och i synnerhet om självbestämmanderätten
  - genom att utveckla ett verktyg som Människorättscentret utarbetat för att stärka självbestämmanderätten hos personer med funktionsnedsättning utifrån respons och egna observationer
  - genom att sprida information om äldre personers självbestämmanderätt genom att kommunicera om nytt webbinnehåll om ämnet och genom att samarbeta med till exempel THL och social- och hälsovårdsministeriet.
- Man ökar medvetenheten om rättigheterna av äldre personer som tillhör minoriteter och urfolk genom att kommunicera nytt webbinnehåll om deras rättigheter och samarbeta med bland annat organisationer.

- Lagstiftningens och andra bestämmelsers enlighet med de grundläggande och mänskliga rättigheterna stärks; initiativ och utlåtanden görs för att utveckla dem. Centret deltar i expertegenskap i uppföljningsgruppen för arbetet med att stärka klienters och patienters självbestämmanderätt.
- Välfärdsområdenas planer vad gäller att beakta äldre personers rättigheter utreds genom att centret skickar en enkät till dem. Enkäten grundar sig bland annat på rekommendationer av FN:s expert på äldre personers rättigheter.
- Utgående från den utredning som gjorts av företagsansvaret inom vårdsektorn bedöms alternativen till vidare åtgärder.

Stärkande av delaktigheten

- Man följer upp och främjar att personer med funktionsnedsättning och äldre personer till fullo är med och fattar beslut som gäller dem själva.
- Nya verksamhetsätt för att öka delaktigheten utvecklas i samarbete med människorättskommittén för personer med funktionsnedsättning (VIOK) och sektionen för äldre personers rättigheter (IJA).
- VIOK och IJA inkluderas i Människorättscentrets och justitieombudsmannens verksamhet och kommitténs arbete kopplas tätare till människorättsdelegationens verksamhet.

Uppföljning och stärkande av kunskapsunderlaget för forskning om funktionsnedsättningar och äldre personers rättigheter

- Människorättscentrets roll och bästa möjligheter att påverka på forskningsfältet förtydligas.
- Forskning om funktionsnedsättningar och datainsamling som svarar mot behoven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning främjas i samarbete med forskningsinstitut och organisationer.
- Människorättscentret utvecklar och systematiserar sitt eget arbete för att följa upp rättigheterna för personer med funktionsnedsättning, äldre personer och andra personer som löper risk för sårbarhet och analyserar den information som samlats in under uppföljningen. I uppföljningen identifieras informationsluckor och man planerar påverkansåtgärder och utredningar för att fylla dem.
- Rättighetsbaserad diskussion, forskning och användning av forskningsdata i anknytning till äldre personers rättigheter främjas genom samarbete med olika forskningsinstitut och forskare. Man medverkar i ett projekt som undersöker äldre personers tillgång till domstol. I projektet deltar Krimo, Östra Finlands universitet och Tammerfors universitet. Man medverkar i styrgruppen för SOLDEX-projektet vid Östra Finlands universitet. Inom projektet undersöks diskriminering inom hemvården för äldre.
- I uppföljningen och främjandet av tillgodeendet av rättigheterna beaktas människornas mångfald, till exempel samer, romer, personer med ett främmande språk som modersmål och invandrare samt sexuella minoriteter och könsmi-

niteter och olika former av diskriminering på flera grunder.

- Man samarbetar intensivt i synnerhet med riksdagens justitieombudsman samt även med diskrimineringsombudsmannen och äldreombudsmannen för att främja rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och äldre personer.

Uppföljning och främjande av efterlevnaden av skyldigheterna enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och av utvecklingen i fråga om den internationella regleringen gällande äldre

- Man medverkar i partsmötet för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning vid FN i New York i juni 2023.
- Ett utlåtande bereds för Pre-Sessional Working Group för FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning hösten 2023. Människorättskommittén för personer med funktionsnedsättning (VIOK) och andra intressentgrupper delaktiggörs i beredningen.
- En del av de allmänna kommentarerna om konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning översätts och man informerar om dem.
- Människorättscentret deltar i det årliga mötet som hålls av FN:s arbetsgrupp Open-ended Working Group in Ageing (OEWGA) i april. Samarbetet fortsätter med Claudia Mahler, FN:s expert på äldre personers rättigheter. Information om Mahlers rapport om Finland sprids bland annat genom att det ordnas en rundbordsdiskussion för myndigheter samt för organisationer och forskare som lämnat uppgifter till rapporten.

4. Program för unga experter

År 2022 inleddes ett program för unga experter, inom vilket två unga sakkunniga rekryterades för ett 18 månader långt tjänsteförhållande där de får utveckla sin kompetens inom grundläggande och mänskliga rättigheter. Tack vare programmet har man avsevärt kunnat öka de ungas perspektiv i centrets verksamhet. Utöver kunskaper om de grundläggande och mänskliga rättigheterna, olika människorätsteman och ungas perspektiv har man under den första omgången av programmet särskilt betonat rättigheterna för personer med funktionsnedsättning samt kommunikation.

År 2023 sker följande inom programmet för unga experter:

- Synligheten för människorätsfrågor som intresserar unga stärks särskilt på Instagram men också på andra plattformar i sociala medier och i den offentliga debatten. Det genomförs småskaliga kommunikationskampanjer om människorätsteman som intresserar unga.
- Det ordnas träffar för unga där man diskuterar de mänskliga rättigheterna ur ungas synvinkel. Under träffarna samlar man in information om vilka människorättsproblem de unga har lagt märke till och vad de skulle önska av människorättsaktörerna och de politiska beslutsfattarna.
- På basis av den första perioden i programmet för unga experter sammanställs en översikt över unga och mänskliga rättigheter. I översikten går man igenom den information som under perioden samlats in om de ungas människoräts-

situation och ungas syn på de mänskliga rättigheterna samt granskar närmare de ungas delaktighet i diskussionen om mänskliga rättigheter samt hur dessa teman i fortsättningen skulle kunna stärkas i Människorättscentrets verksamhet och på ett allmänt plan.

- Tre yngre sakkunniga rekryteras till nästa program för unga som inleds hösten 2023.

5. Människorättsdelegationens verksamhet och övrigt samarbete

Människorättsdelegationen är Människorättscentrets nationella samarbetsorgan. Den nuvarande delegationens mandatperiod pågår 2020-2024. Delegationen samlas cirka fyra gånger under 2023. Utöver människorättsdelegationen samarbetar centret intensivt med flera nationella och internationella aktörer.

- Människorättsdelegationens arbete utvecklas till att bli allt mer inkluderande, dialogiskt och genomslagskraftigt och delegationen får stöd för att genomföra sina lagstadgade uppgifter. Människorättscentrets verksamhetsplan och verksamhetsberättelse presenteras för delegationen, som godkänner den.
- Noggrant motiverade ställningstaganden i aktuella frågor kring grundläggande och mänskliga rättigheter bereds och presenteras för människorättsdelegationen, som godkänner dem.
- I samband med riksdagsvalet våren 2023 och tillhörande förhandlingar kring regeringsprogrammet främjar Människorättscentret förverkligandet av rättsstaten och de grundläggande och mänskliga rättigheterna genom att tillhandahålla aktuell, forskningsbaserad kunskap och rekommendationer.
- Systematiskt samarbete bedrivs för uppföljning och främjande av de grundläggande och mänskliga rättigheterna i Finland, också på det regionala och lokala planet. Det görs en analys av intressent-

grupperna så att samarbetet kan utvecklas ytterligare och planeras effektivt för större genomslag.

- Människorättscentrets utredning om självständiga och oberoende myndighetsaktörer inom grundläggande och mänskliga rättigheter som publicerades 2022 utnyttjas i utvecklingen av aktörernas inbördes samarbete.
- Centret samarbetar med bland annat Rättsstatscentrum och Krishanteringscentret i frågor som gäller mänskliga rättigheter, rättsstaten och demokrati.

6. Deltagande i internationellt och europeiskt samarbete

Människorättscentret representerar i regel Finlands nationella människorättsinstitution i det internationella och europeiska samarbetet och i internationella forum. Finlands nationella institution har beviljats A-status av GANHRI (den internationella samarbetsorganisationen för nationella människorättsinstitutioner) och FN. Denna status är den högsta möjliga och ger Finlands nationella institution rätt att delta och yttra sig i FN:s råd för mänskliga rättigheter och dess olika människorättsorgan och processer. Människorättscentret är aktivt även i ENNHRI (det europeiska nätverket för nationella människorättsinstitutioner) och GANHRI.

- Finlands medlemskap i FN:s råd för mänskliga rättigheter från och med 2022 är ett viktigt forum för den internationella människorättspolitik som Finland bedriver. Människorättscentret följer agendan för människorättsrådets sammanträden och Finlands agerande i rådet och deltar aktivt i rådets verksamhet i egenskap av representant för den nationella människorättsinstitutionen.
- En prioritering i uppföljningen och påverkan av den internationella människorättspolitiken är att fortsätta följa genomförandet av utrikesministeriets anvisningar för människorättsförsvarare och påverka att dessa utnyttjas på ett effektivt sätt och att stödet till försvararna utvecklas utifrån människorättsdelegationens ställningstagande. Centret följer upp hur beredningen av humanitära visum framskrider.
- Finlands arbete beträffande människorättsförsvarare följs upp i FN:s råd för mänskliga rättigheter liksom i Europarådet, OSSE och EU.
- Människorättscentrets direktör har sedan mars 2022 varit ordförande för ENNHRI:s styrelse och styrelsemedlem i GANHRI. Ordförande ansvarar för den strategiska ledningen av nätverket och är dess huvudsakliga representant i internationella och europeiska forum.
- En sakkunnig vid Människorättscentret leder ENNHRI:s juridiska arbetsgrupp, i vilken medlemsinstitutionerna utbyter erfarenheter och höjer sin kompetens i juridiska frågor. Arbetsgruppen lämnar bland annat jämförande information till Europadomstolen i samband med interventioner.
- Människorättscentret agerar aktivt i ENNHRI:s arbetsgrupper i frågor som gäller äldre personer, personer med funktionsnedsättning och företags ansvar för de mänskliga rättigheterna. Centret följer arbetet i arbetsgrupper med fokus på immigration, klimat- och miljöfrågor samt kommunikation kring grundläggande och mänskliga rättigheter.

- Människorättscentret fortsätter sitt regionala och bilaterala samarbete med andra nationella människorättsinstitutioner och med de nationella människorättsinstitutionerna i de nordiska och baltiska länderna. I samarbete med ENNHRI stöder centret också nationella institutioner som befinner sig i en svår situation, såsom institutioner i Ukraina och Kosovo.
- Människorättscentret fortsätter samarbetet med EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA) i syfte att stärka de grundläggande rättigheternas inflytande och rättsstatsprincipen och främja tillämpningen av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna på nationell nivå.
- Människorättscentret fortsätter sitt nära samarbete med de organ inom Europarådet, FN och OSSE som arbetar med mänskliga rättigheter och rättsstaten. Samarbetet bedrivs såväl bilateralt som via medlemskapet i ENNHRI och GANHRI.

Internationella evenemang 2023:

- GANHRI:s årsmöte i Genève den 14-16 mars och i samband med det ENNHRI:s generalförsamling.
- GANHRI:s International Conference (med temat prevention of torture) i månadsskiftet oktober-november.
- ENNHRI:s generalförsamling i november.
- Evenemang med anknytning till ENNHRI:s 10-årsjubileum och 30-årsjubileet av Parisprinciperna.

IHMISOIKEUSKESKUS
MÄNNISKORÄTTSCENTRET
HUMAN RIGHTS CENTRE

00102 Eduskunta, Helsinki
www.ihmisoikeuskeskus.fi

00102 Riksdagen, Helsingfors
www.manniskorattscentret.fi